

Мельніченко В.О.,

магістрант Київського університету культури;
Науковий консультант: Єрмолаєва Г.А.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
м. Миколаїв

ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ У СФЕРІ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Сьогодні в Україні склалися сприятливі умови для вдосконалення системи державного управління, підвищення якості надання державних послуг населенню і організаціям, підвищення результативності та прозорості роботи державного апарату, послідовного викорінення корупції на основі широкого застосування інформаційних технологій у діяльності органів державної влади[9].

Предметом дослідження багатьох вчених є питання аналізу вітчизняного законодавства у сфері інформатизації діяльності органів державної влади України, зокрема І. Артим [7], К. Беляков[8], О.Кохановська[10], С. Мороз[11], А. Несторенко [12], І.Олійченко[13], Є.Резченко[14], О. Степанов[15], та ін.

Розроблено концептуальні офіційні документи, в яких визначені основні положення державної політики у галузі інформатизації діяльності органів державної влади України, закони України: Про інформацію” (1992) [1] , “Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації”(1997) [4], “Про Національну програму інформатизації”(1998) [2], “Про Концепцію Національної програми інформатизації”(1998) [3], “Про адміністративні послуги”(2013) [5] та ін.

У цих концептуальних документах сформульовані базові положення державної політики у галузі вдосконалення діяльності органів державної влади та підвищення її ефективності на основі використання автоматизованих систем та інформаційних комунікаційних технологій: цілі і завдання, принципи та основні напрями

Проаналізуємо перелічені закони України.

Закон України «Про інформацію»[1] набув чинності 2 жовтня 1992 р. Дія цього Закону поширюється на інформаційні відносини, які виникають у всіх сферах життя і діяльності суспільства та держави при одержанні, використанні, поширенні та зберіганні інформації. Закон установлює загальні правові основи одержання, використання, поширення та зберігання інформації, закріплює право особи на інформацію в усіх сферах суспільного і державного життя України, а також систему інформації, її джерела, визначає статус учасників інформаційних відносин, регулює доступ до інформації та забезпечує її охорону, захищає особу і суспільство від неправдивої інформації.

Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації»[4], від 23.09.1997 року, у законі регламентуються форми і порядок висвітлення діяльності органів влади аудіовізуальними та друкованими засобами масової інформації. Державні аудіовізуальні засоби масової інформації загальнодержавного рівня зобов'язані оперативно забезпечувати в межах державного замовлення поширення таких теле- і радіопередач.

Закон України «Про Національну програму інформатизації»[2], прийнятий 4 лютого 1998 року, комплекс взаємопов'язаних окремих завдань (проектів) інформатизації, спрямованих на реалізацію державної політики та пріоритетних напрямів створення сучасної інформаційної інфраструктури України за рахунок концентрації та раціонального використання фінансових, матеріально-технічних та інших ресурсів, виробничого і науково-технічного потенціалу держави, а також координації діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій усіх форм власності і громадян у сфері інформатизації.

Закон України «Про адміністративні послуги»[5], був прийнятий 6 вересня 2012 року, результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону (п. 1 ст. 1 Закону про адміністративні послуги).

Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» [3] від 11.08.2013 року, включає виконання складових НПП, моніторингу у сфері інформатизації, забезпечення методологічної, нормативно-правової, інформаційної та організаційної підтримки процесів формування та виконання НПП покладено на Генерального державного замовника НПП, функції якого наразі виконує Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації.

До основних нормативно-правових актів інформатизації електронного урядування можна віднести: Указ Президента України від 31 липня 2000 р. № 928 “Про заходи по розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпеченню широкого доступу до цієї мережі в Україні ”, Постанова Кабінету Міністрів України від 4 січня 2002 р. № 3 “Про порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади ”, Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2003 р. № 208 “Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи Електронний Уряд ”, Постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.2004 р. №253 “Про затвердження порядку легалізації комп'ютерних програм в органах виконавчої влади ”, Розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 травня 2003 р. № 259-р “Про затвердження концепції формування системи національних електронних інформаційних ресурсів ”, Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2006 № 552-р “Про затвердження переліку завдань (проектів) національної програми інформатизації , їх державних замовників та обсягів фінансування ”, Наказ Державного комітету зв'язку та інформатизації України

від 15.08.2003 №149 “Порядок надання інформаційних та інших послуг з використанням електронної інформаційної системи Електронний Уряд”.

Існує також необхідність правового урегулювання інтерактивної трансляції обговорення рішень, що приймаються на засіданнях рад за допомоги мережевих Інтернет-каналів.

З усього вище сказаного можна сказати, що для удосконалення системи запровадження інформаційно – телекомунікативних технологій в усі сфери життя українського населення прийнято та затверджено указом Президента України від 25 лютого 2017 року № 47/2017 «Про інформаційне суспільство» [6]. Також необхідно визначити першочергові завдання з корегування діючої нормативної бази, але перш за все для цього є потреба у визначенні найважливіших проблем у функціонуванні вітчизняної інформаційної бази.

Підбиваючи підсумки, зазначимо, що аналіз наявної нормативно-правової бази України у сфері інформатизації діяльності органів державної влади свідчить про те, що за часів незалежності в Україні створена певна законодавча база. Але, у сфері інформаційного законодавства ще не створено умов, які би дозволяли ефективно протидіяти злочинам, учиненим із використанням високих інформаційних технологій і телекомунікаційних систем. Враховуючи провідну роль інформатизації в економіці України та її стрімку криміналізацію, на цей час особливої актуальності набуває внесення значущих змін і доповнень до чинного законодавства і відомчих нормативних актів, здатних забезпечити нормальне функціонування інформаційних систем і мереж, створити умови для мінімізації криміногенних процесів, своєчасного виявлення і превенції кіберзлочинів. Криміногенна ситуація у сфері використання інформаційних технологій вимагає комплексного підходу як із боку правоохоронних органів, так і з боку інших зацікавлених відомств [9].

Можемо констатувати, що пріоритетом побудови інформаційного суспільства є інформатизація органів державної влади, яка повинна сприяти прозорості та відкритості влади, підвищенню ефективності праці службовців, якісному наданню населенню країни різноманітних інформаційних послуг органами публічної влади, інтеграції до світового інформаційного простору тощо.

Список використаних джерел:

1. Про інформацію [Електронний ресурс]: Закон України від 2 жовтня 1992 р.– Режим доступу:<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2657-12>. – Назва з екрану.
2. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998.– № 27–28. – Ст. 181.

3. Про Концепцію Національної програми інформатизації: Закон України від 04.02.1998 р. № 75/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 182.
4. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації: Закон України від 23.09.1997 р. № 539/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 49. – Ст. 299.
5. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 р. № 5203- VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 32. – Ст. 409.
6. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про Доктрину інформаційної безпеки України» [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 29 грудня 2016 року №47/2017.- Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/472017-21374>.-Назва з екрану.
7. Артим, І.І. Оцінка ефективності управління в органах державної виконавчої влади (на прикладі районних державних адміністрацій): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з державного управління: спец. 25.00.02 „Механізми державного управління”/ І.І. Артим. – Львів, 2004. – 23 с.
8. Беляков, К. І. Інформатизація в Україні: проблеми організаційного, правового та наукового забезпечення: монографія / К.І.Беляков. – К.: КВЦ, 2008. – 576 с.
9. Зозуля, Є.В.Діяльність органів державної влади та управління України щодо нормативно-правового та організаційного забезпечення міжнародного співробітництва у боротьбі з кіберзлочинністю [Електронний ресурс] /Є.В.Зозуля. - Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/85481/11-Zozulya.pdf?sequence> .- Назва з екрану.
10. Кохановська, О. В. Правове регулювання у сфері інформаційних відносин: монографія. / О. В. Кохановська. – К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2001. – 212 с
11. Мороз, С. Державна інформаційна політика України у сфері інформатизації діяльності органів державної влади [Електронний ресурс] /С.Мороз. - Режим доступу: http://science.lp.edu.ua/sites/default/files/Papers/moroz_1.pdf.-Назва з екрану.
12. Несторенко, О. В. Інформаційний менеджмент : значення і задачі /О. Несторенко // Інформація і нові технології.–1996.– № 3. – С. 21-23.
13. Олійченко, І. Розвиток інформаційного забезпечення органів державної влади на регіональному рівні /І.Олійченко [Електронний ресурс].- Режим доступу:[http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2011-01\(5\)/11oimoda.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2011-01(5)/11oimoda.pdf).-Назва з екрану.
14. Резченко, Є.О. Необхідність розробки та прийняття Закону України “Про інформаційне забезпечення органів державної влади” [Електронний

ресурс].- Режим доступу: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2007-1-2/doc/4/02.pdf>.-Назва з екрану.

15. Степанов, О.А. Проблема обеспечения общественной безопасности в условиях создания “электронного государства” / О.А. Степанов // Государство и право. – 2006. – № 1. – С. 62–67

Москаленко І.А., магістрант Київського університету культури;

Науковий консультант: Сидоренко А.І., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв», м. Миколаїв

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Упровадження систем електронного документообігу (СЕД) в діяльності органів місцевого самоврядування – завдання відповідальне і часто пов’язане з докорінною зміною діючих процесів: прискорення обробки інформації в ньому, між та всередині його підрозділів; поліпшення та прискорення процесу прийняття управлінського рішення, його якості; посилення контролю за його виконанням, а також поліпшення взаємодії та координації безпосередньо між органами влади [2]. Актуальність цієї проблеми підтверджується і тим, що державними органами проводиться робота з опрацювання документів переважно в паперовому вигляді, що значно ускладнює оперативне вжиття заходів для вирішення проблемних питань, своєчасного надання адміністративних послуг і довідкової інформації з питань діяльності державних органів.

Питання упровадження СЕД в органах державної влади досліджували І. Двойленко, О. Голобуцький, І. Клименко, К. Линьов, О. Орлов, В. Писаренко, В. Поліщук, О. Шевчук та ін. Серед розглянутих питань можна виділити наступні: модернізація адміністративних процесів в органах державної влади та місцевого самоврядування; вибір системи електронного документообігу (СЕД); особливості технічної підтримки системи під час її штатної експлуатації; дослідження досвіду упровадження СЕД на різних рівнях державного управління та ін.

З моменту прийняття Закону України «Про електронний документ та електронний документообіг» [4] фактично оголошено старт на тотальну інформатизацію суспільних відносин та органів державної влади. «Документообіг в органах державної влади є системою, що матеріалізує